

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Voortgang Bescherm- en Herstelplan Gas

Slidedeck t.b.v. de deelnemers
aan het Workstream BH-G,
Den Haag, 6 april 2023

Inhoud

1. Stand van zaken leveringszekerheid gas
2. Werkzaamheden BH-G in de afgelopen maanden
3. Maatregel 3: de TVVG
4. Maatregel 7: de afschakelstrategie niet-beschermde afnemers
5. Afschakelstrategie: de beschermde afnemers
6. Afschakelstrategie: de groepsindeling stap 3
7. Afschakelstrategie: het uitzonderingenkader
8. Afschakelstrategie: uitzonderingen en ontheffingen
9. BH-G: het vervolg

1. Stand van zaken leveringszekerheid gas

- › De aanvoer van Russisch gas naar Europa is in de afgelopen maanden verder afgenomen.
- › Gasunie Transport Services (GTS) verwacht op dit moment echter geen tekort aan gas op de korte termijn, vanwege o.m.:
 - de uitbreiding van de LNG-capaciteit;
 - de lagere vraag naar gas;
 - de nog altijd goed gevulde gasopslagen.
- › De kans dat er zich op korte termijn een noodsituatie voordoet is gering.
- › GTS zal rond de zomer opnieuw een analyse uitvoeren, waarbij meer duidelijk wordt over de kans dat het BH-G in de winter 2023/2024 zal moeten worden ingezet.

2. Werkzaamheden BH-G in de afgelopen maanden

> De afschakelstrategie:

				
	Stap 1	Stap 2	Stap 3	Stap 4
Omschrijving	"Kaasschaaf": afnemers brengen hun gasverbruik met 20% terug	Een deel van de afnemers binnen een sector schakelt af	Volledige sectoren schakelen af in volgorde van maatschappelijke impact	Resterende afnemers schakelen af
Doelgroep	Alle niet-beschermd afnemers	Alle grootverbruikers	Alle grootverbruikers	Alle niet-beschermd afnemers
Aantal afnemers	± 250000	± 9000	± 9000 - afnemers die reeds in stap 2 zijn afgeschakeld	± 250000 – afnemers die reeds in stap 2 en 3 zijn afgeschakeld

2. Werkzaamheden BH-G in de afgelopen maanden

- › De onzekere en volatiele situatie op de gasmarkt door de oorlog maakte het noodzakelijk om:
 - de vrijwillige besparingstender (maatregel 3) en
 - de afschakelstrategie niet-beschermde afnemers (maatregel 7) uit te werken in concept ministeriële regelingen.
- › De uitvoering van maatregel 7 zal nu zijn grondslag hebben in de Distributiewet (staatsnoodrecht). Voor een volledige uitvoering van de EU-verordening (2017/1938) inzake gasleveringszekerheid, de maatregelen uit het BHG en nieuwe EU regelgeving op het terrein van gasleveringszekerheid wordt een wetsvoorstel voorbereid.

3. Maatregel 3: de TVVG

- › De Regeling tijdelijke vrijwillige vermindering gasafname is een stimuleringsregeling waarmee m.b.v. een tender op prijs een noodsituatie kan worden bestreden.
- › Doel: besparing in totaal 3 miljoen m³ aardgas/dag, om daarmee bij te dragen aan herstel balans van vraag en aanbod aardgas.
- › De TVVG wordt voorbereid voor publicatie en openstelling gedurende de alarmsituatie (niveau 2 gascrisis) maar pas worden ingezet in een noodsituatie (niveau 3 gascrisis).
- › Bedrijven die tenminste 2.500 m³ aardgas/dag kunnen verminderen voor 14–28 dagen, worden opgeroepen een aanvraag in te dienen. Implementatie in 7 dagen.
- › De concept-regeling wordt via internet geconsulteerd en is met grote afnemers en in de Workstream BH-G besproken. Goedkeuring staatssteun EC is nog nodig.

4. Maatregel 7: de afschakelstrategie niet-beschermde afnemers

- › De afschakelstrategie is uitgewerkt in conceptregelgeving die pas kan worden vastgesteld in geval van een noodsituatie en wanneer de desbetreffende bepalingen uit de Distributiewet worden geactiveerd.
- › Stap 2 van de afschakelstrategie wordt voorlopig overgeslagen;
- › Referentieverbruik is het (standaard) jaarverbruik van voor de gascrisis (peildatum 1 januari 2022). Afnemers die het verbruik al met 20% of meer hebben verlaagd hoeven deze stap niet nogmaals te nemen.
- › Groep beschermde afnemers is bepaald; (aparte slide hierna)
- › Afschakelvolgorde stap 3 is bepaald; (aparte slide hierna)
- › Uitzonderingskader is bepaald. (aparte slide hierna)

5. Afschakelstrategie: de beschermde afnemers

- › Huishoudelijke afnemers;
- › Essentiële sociale diensten: gezondheidszorg, essentiële sociale zorg, noodhulp, veiligheid, onderwijs en openbaar bestuur;
- › Stadsverwarmingsinstallaties, voor zover ze warmte leveren aan huishoudelijke afnemers of essentiële sociale diensten;
- › Kleine en middelgrote ondernemingen behoren niet tot de beschermde afnemers (dat kan alleen als zij samen met de als beschermd aangemerkte essentiële sociale diensten niet meer dan 20% van het totale jaarlijkse eindverbruik van gas in een EU-lidstaat voor hun rekening nemen → is in Nederland niet het geval).

5. Afschakelstrategie: de beschermde afnemers

Omschrijving activiteit	SBI-code
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	21
Vervaardiging van computers en van elektronische en optische apparatuur	
Bestralingsapparatuur en optische apparatuur	26.60
Vervaardiging van overige goederen	
Medische instrumenten en hulpmiddelen	32.50
Winning en distributie van water	
Winning en distributie van water	36
Afvalwaterinzameling en -behandeling	
Afvalwaterinzameling en -behandeling	37
Groothandel en handelsbemiddeling (niet in auto's en motorfietsen)	
Groothandel in farmaceutische producten, medische instrumenten en orthopedische artikelen	46.46
Detailhandel (niet in auto's)	
Supermarkten en dergelijke winkels met een algemeen assortiment voedings- en genotmiddelen	47.11
Gespecialiseerde winkels in voedings- en genotmiddelen	47.2
Benzinestations	47.3
Winkels in drogisterij-, medische en orthopedische artikelen	47.73
Apotheken	47.74
Winkels in dieren, dierbenodigdheden en hengelsportartikelen	47.76.3
Markthandel voeding en genot	47.81
Detailhandel internet voeding + drogisterij	47.91.1

Voortgang Bescherm- en Herstelplan Gas

Den Haag, 6 april 2023

5. Afschakelstrategie: de beschermde afnemers

Telecommunicatie	
Telecommunicatie	61
Speur- en ontwikkelingswerk	
Medische producten en farmaceutische processen	72.11.2
Overheidsdiensten	
Defensie	84.22
Rechtspraak	84.23.1
Ministerie van Justitie en gevangeniswezen	84.23.2
Politie	84.24
Brandweer	84.25
Onderwijs	
Onderwijs	85
Gezondheids- en welzijnszorg	
Gezondheids- en welzijnszorg	86
Verpleging, verzorging en begeleiding met overnachting	
Verpleging, verzorging en begeleiding met overnachting	87
Maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting	
Maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting gericht op ouderen en gehandicapten	88.1
Reparatie van computers en consumentenartikelen	
Reparatie van computers en consumentenartikelen	95
Wellness en overig dienstverlening; uitvaartbranche	
Reinigen van kleding en textiel	96.01
Uitvaartverzorging, crematoria, mortuaria en begraafplaatsen	96.03

Voortgang Bescherm- en Herstelplan Gas

Den Haag, 6 april 2023

6. Afschakelstrategie: de groepsindeling stap 3

- › In stap 3 worden (grootverbruikers uit) volledige sectoren in volgorde van maatschappelijke impact afgeschakeld. Dit gebeurt in drie groepen:
- › *Groep 1* (gaat als eerste): bestaat uit (sub)sectoren met een relatief beperkt effect op de maatschappij en/of veiligheid. Betreft m.n. non-essentiële goederen en/of goederen met een verwachte levensduur van meer dan een jaar. Voorbeelden: alcohol (non-essentieel) en meubels (lange levensduur).
- › *Groep 2* (gaat als tweede): bestaat uit (sub)sectoren met een relatief beperkte impact op de maatschappij en/of veiligheid. Betreft m.n. producten en diensten die bij wegvallen weliswaar ontwrichting veroorzaken maar waarvoor importmogelijkheden zijn of strategische voorraden kunnen worden opgebouwd. Voorbeelden: glas, ijzer en staal.

6. Afschakelstrategie: de groepsindeling stap 3

- › *Groep 3* (gaat als laatste): bestaat uit sectoren met de relatief grootste impact op verstoring van de maatschappij en/of op veiligheid. Het gaat hier met name om producten en/diensten die randvoorwaardelijk zijn voor het functioneren van de belangrijkste ketens in de industrie en/of essentieel zijn voor de veiligheid. Voorbeelden zijn vervoer via pijpleidingen en keuring en reparatie van machines (veiligheid).
- › Groep 3 is relatief klein van omvang aangezien diverse (sub)sectoren hiervan zijn uitgezonderd (uitzonderingskader).

6. Afschakelstrategie: de groepsindeling stap 3 GROEP 1

Lijst met sectoren in groep 1	SBI- code
Sierteelt, edelpersdieren, paardenfokkerij en jacht	01.16, 01.30 01.43, 01.49.1, 01.70
Bosbouw, exploitatie bossen, dienstverlening bosbouw	2.
Dienstverlening winning delfstoffen (geen olie en gas)	09.90
Alcoholische dranken	11.01 t/m 11.06
Vervaardiging tabaksproducten	12.
Vervaardiging van textiel	13.
Vervaardiging van kleding	14.
Vervaardiging van leer, lederwaren en schoenen	15.
Primaire houtbewerking en vervaardiging producten hout, kurk, riet en vlechtwerk (geen meubels)	16.
Drukkerijen, reproductie opgenomen media	18.
Keramiek, kalk, gips, beton, natuursteen, niet metaalhoudende minerale producten	23.2 t/m 23.9
Consumentenelektronica, printplaten, uurwerken, computers, etc.	26.1 t/m 26.5 en 26.8
Vervaardiging van elektrische apparatuur	27.
Vervaardiging van overige machines en apparaten	28.
Muziekinstrumenten, sportartikelen, speelgoed	32.1 t/m 32.4 en 32.6 t/m 32.91 en 32.99.9
Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw en projectontwikkeling	41.
Grond-, water- en wegenbouw	42.
Gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw	43.
Handelsbemiddeling algemeen, Groothandel in consumentenartikelen non food, Groothandel ICT, Groothandel machines, Overige gespecialiseerde groothandel, niet gespecialiseerde groothandel	46.13 t/m 46.16, 46.18, 46.19 46.41 t/m 46.45, 46.47 t/m 46.75.1, 46.76 t/m 46.9
Non-food, consumentenelektronica, overige huishoudelijke artikelen, lectuur, sport, recreatie, kleding, parfumerie, tuincentra, juweliers, fotografen, kleding, antiek, markthandel overig, internethandel overig.	47.19, 47.4, 47.5, 47.6, 47.71, 47.72, 47.75 t/m 47.76.2, 47.77 t/m 47.78.1, 47.78.3 t/m 47.79.3, 47.82 t/m 47.89, 47.91.2 t/m 47.99
Zee- en kustvaart passagiers, Binnenvaart passagiers	50.1 en 50.3

Voortgang Bescherm- en Herstelplan Gas

Den Haag, 6 april 2023

6. Afschakelstrategie: de groepsindeling stap 3 GROEP 1 (VERVOLG)

Personenvervoer door de lucht	51.1
Logiesverstrekking	55.
Eet- en drinkgelegenheden	56.
Uitgeverijen	58.
Productie en distributie van films en tv-programma's, maken en uitgeven van geluidsopnamen	59.
Verzorgen en uitgeven van radio- en televisieprogramma's	60.
Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatietechnologie	62.
Financiële instellingen (geen verzekeringen en pensioenfondsen)	64.
Verzekeringen en pensioenfondsen	65.
Beheer van financiële dienstverlening	66.
Verhuur van en handel in onroerend goed	68.
Holdings, concerndiensten managementadvisering	70.
Architecten	71.1
Reclame en marktonderzoek	73.
Industrieel ontwerp en vormgeving, vertaling en overige consultancy	74.
Verhuur en lease van auto's, consumentenartikelen, machines en overige roerende goederen	77.
Arbeidsbemiddeling, uitzendbureaus en personeel beheer	78.
Reisbemiddeling, reisorganisatie, toeristische informatie en reserveringsbureaus	79.
Overige zakelijke dienstverlening	82.1 t/m 82.99, 82.99.2 en 82.99.9
Algemeen bestuur, overheidsdiensten, buitenlandse zaken en sociale verzekeringen	84.1 t/m 84.21 en 84.30
Theaters, schouwburgen, circus	90.
Loterijen en kansspelen	92.
Sport en recreatie	93.
Levensbeschouwelijke en politieke organisaties, belangen en ideële organisaties, hobbyclubs	94.
Wasserijen, beautysalons, sauna's en overig	96.01.1 t/m 96.02.2, 96.04 t/m 96.09
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel	97.
Niet-gespecificeerde productie van goederen door particuliere huishoudens voor eigen gebruik	98.
Extraterritoriale organisaties en lichamen	99.

Voortgang Bescherm- en Herstelplan Gas

Den Haag, 6 april 2023

6. Afschakelstrategie: de groepsindeling stap 3 GROEP 2

Lijst met sectoren in groep 2	SBI-code
Winning delfstoffen (geen olie en gas)	08.
Vervaardiging van papier en karton	17.
Vervaardiging van cokesoven-producten	19.01
Kleur- en verfstoffen, anorganische basischemicaliën, kunststof, rubber, chemicaliën, verf, inkt, vezels en overig	20.12, 20.13, 20.16 t/m 20.6
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	22
Glas	23.1
Vervaardiging van metalen in primaire vorm	24.
Vervaardiging van producten van metaal	25.
Vervaardiging van auto's, aanhangers en opleggers	29.
Vervaardiging van overige transportmiddelen	30.
Handel in en reparatie van auto's, motorfietsen en aanhangers	45.
Facility management, reiniging en landschapsverzorging	81.

6. Afschakelstrategie: de groepsindeling stap 3 GROEP 3

Lijst met sectoren in groep 3	SBI-code
Reparatie van machines en apparaten	33.
Productie van elektriciteit door thermische centrales, kerncentrales of WKK's, Productie van elektriciteit door windenergie en Productie van elektriciteit door zonnecellen, warmtepompen en waterkracht	35.11.1, 35.11.2 en 35.11.3 met een opge-steld vermo-gen tot 100MW
Inzameling onschadelijk afval, Behandeling onschadelijk afval, Voorbereiding tot recycling	38.11, 38.21, 38.3
Sanering en overig afvalbeheer	39.
Vervoer via pijpleidingen	49.50
Opslag, laden, lossen, expediteurs, wegen en meten	52.10.1 t/m 52.10.9, 52.24 t/m 52.29.2
Post en koeriers	53.
Keuring van machines	71.20.2
Speur- en ontwikkelingswerk agrarische producten, biotech, natuurwetenschappen, techniek, gezondheid, voeding, overig	72.11.1, 72.11.3 t/m 72.2

7. Afschakelstrategie: het uitzonderingenkader

- › Bij het uitwerken van de afschakelstrategie is een aantal (sub)sectoren geïdentificeerd die van kritieke betekenis zijn voor de toeleveringsketens voor kritieke sectoren. Deze (sub)sectoren zijn van afschakeling in stap 3 uitgezonderd en zijn dus niet op de lijst van af te schakelen sectoren in stap 3 opgenomen. Deze sectoren zullen pas in stap 4 worden afgeschakeld.
- › De beoordeling is gedaan aan de hand van:
 - richtsnoeren van de Europese Commissie inzake het prioriteren van niet-beschermde afnemers in een afschakelvolgorde (voorbeeld: voedselindustrie);
 - de rol van de (sub)sector op de EU-brede of wereldwijde waardeketens die van cruciaal belang zijn voor essentiële of strategische sectoren (voorbeeld: kunstmestproductie).

7. Afschakelstrategie: het uitzonderingenkader

(Sub)sector	SBI-code(s)
Gewassen en dierenfokkerij	01.11 t/m 01.13.4, 01.19.1 t/m 01.29, 01.41 t/m 01.42.2, 01.45 t/m 01.49, 01.49.9 t/m 01.64
Visserij en kweken vis en schaaldieren	3
Vervaardiging van voedingsmiddelen	10
Frisdrank en mineraalwater	11.07
Industriële gassen	20.11
20.14 Organische basischemicalieën 20.15 Kunstmest en stikstofverbindingen	20.14 en 20.15
Sociale werkvoorziening	32.99.1
38.12 Inzameling schadelijk afval 38.22 Behandeling schadelijk afval	38.12, 38.22
46.11 Handelsbemiddeling landbouwproducten etc. 46.17 handelsbemiddeling voedings- en genotmiddelen 46.2 Groothandel landbouwproducten en levende dieren 46.3 groothandel in voedings- en genotmiddelen 46.75.2 groothandel meststoffen	46.11, 46.17, 46.2, 46.3, 46.75.2
49.10 Vervoer personen per spoor 49.20 Vervoer goederen per spoor Vervoer personen per weg Vervoer goederen per weg	49.10, 49.20, 49.30 en 49.40
50.2 Zee- en kustvaart goederen en sleep 50.4 Binnenvaart goederen en sleep	50.2, 50.4
Goederenvervoer door de lucht	51.2
Dienstverlening vervoer over land, vervoer over water en luchtvaart	52.21, 52.22 en 52.23
Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie	63
Keuring van agrarische producten en voedingsmiddelen	71.20.1
Veterinaire dienstverlening	75
Beveiliging en opsporing	80
Veilingen landbouw-, tuinbouw- en visserijproducten	82.99.1
Kinderopvang, ambulante jeugdzorg, maatschappelijk werk, lokaal welzijnswerk, gemeenschapshuizen.	88.9
Dieren- en plantentuinen, kinderboerderijen	91.04
Aardolie-verwerking	19.2
46.12 Handelsbemiddeling brandstoffen 46.71 Groothandel brandstoffen en olieproducten	46.12, 46.71

Voortgang Bescherm- en Herstelplan Gas

Den Haag, 6 april 2023

8. Afschakelstrategie: Uitzonderingen en ontheffingen

- › Uitgesloten van alle stappen van de afschakelregeling zijn:
 - de cruciale gasgestookte energiecentrales;
 - de afnemers die de gasstroom en de gasleveringszekerheid in Nederland bevorderen (winning aardolie en aardgas (SBI:6) en dienstverlening winning aardolie en aardgas (SBI: 09.10)).

- › Uitgesloten van stap 1 (de kaasschaaf) zijn:
 - Aardolieverwerking (SBI: 19.2)
 - Industriële gassen (SBI: 20.11)
 - Handelsbemiddeling brandstoffen (SBI: 46.12) en groothandel brandstoffen en olieproducten (46.71)

8. Afschakelstrategie: Uitzonderingen en ontheffingen

- › In stap 3 en 4: Afnemers kunnen een hoger individueel waakvlamniveau aanvragen indien is aangetoond dat dit nodig is met het oog op het voorkomen van veiligheidsrisico's, het voorkomen van disproportionele schade aan installaties en het voorkomen van disproportionele schade aan het milieu.
- › In stap 3 is tevens een ontheffingsmogelijkheid opgenomen voor bedrijven die toch menen van kritieke betekenis te zijn voor de toeleveringsketens voor kritieke sectoren of menen onderdeel te zijn van een EU-brede of wereldwijde waardeketen die van cruciaal belang is voor essentiële of strategische sectoren.
- › Daarnaast is er een uitzondering van de maatregelen in de afschakelregeling opgenomen ter voorkoming van een inbreuk op de gezondheid en het welzijn van dieren en ter bescherming van cultureel erfgoed.

9. Bescherm- en Herstelplan Gas: het vervolg

- > De praktische uitvoering van zowel maatregel 3 als maatregel 7 wordt nu uitgewerkt.
- > Een extern consultancykantoor heeft de kosten in kaart gebracht waarmee bedrijven worden geconfronteerd bij verplichte afschakeling. Op basis hiervan wordt het belang van en worden de opties voor een eventuele tegemoetkoming nu onderzocht.

